

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

NVE
uttalelse@nve.no

Bergen 26. juni 2024

Ref: Høringsuttalelse 201208274 Skurdalsåa kraftverk ¹

Norges Miljøvernforbund (NMF) stiller seg negativ til omsøkte endringer fra skjult kraftstasjon i fjell til kraftstasjon i dagen, samt økt slukeevne i vassdraget, og krever søknaden avslått.

Norges Miljøvernforbund (NMF) synes det er en uting at man i gjentatte saker søker og får innvilget konsesjon med fremlagt plan og gitte parametere, for deretter levere en endringssøknad med ytterligere miljøkonsekvenser i ettertid. Her er det HYWER AS/NTE Energi AS som søker om konsesjonsendring før byggestart for en konsesjon gitt NTE Energi den 21.04.2017 med forlenget byggefrist til 21.04.2027.

Søknaden om planendring omfatter både bygging av kraftstasjon i dagen fra dagens konsesjonsgitte løsning med skjult anlegg i fjellhall og økt slukeevne i kraftverket fra 2,26 m³ /s til 3,8 m³ /s.

NVE opplyser at de omsøkte endringene er så små at de bare legges ut til begrenset høring, og der det bare er «nye momenter» som skal vurderes.

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det kreves kunngjøring og bred offentlig høring. Søknaden om planendring sendes derfor bare på begrenset høring til Meråker kommune, Feren reinbeitedistrikt, Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag, Sametinget, AS Meraker Brug og Skurdalssjøen Hyttelag v/ Stian Hofstad.

NVE skal nå vurdere om det har kommet inn nye momenter i saken som tilsier at planendringen ikke kan godkjennes. NVE ønsker derfor tilbakemelding om det har oppstått noen nye forhold som kan være av betydning for planendringen. Vi ønsker også tilbakemelding dersom dere vet om nye parter som kan bli berørt av saken, slik at de også kan få muligheten til å uttale seg.

Etter NMFs syn er dette forkastelig saksbehandling av en rekke grunner. For det første så må en forutsette at konsesjonssøker utarbeider og omsøker en optimal løsning ved opprinnelig konsesjonssøknad, herunder at søker i samråd med utreder (her, ifølge vedlagte kartmateriale i endringssøknad; Multiconsult) gjør en grundig jobb. Dernest er det et stort miljø- og samfunnsproblem når slike «ufullstendige» søknader sendes konsesjonsmyndigheten. Konsesjonsprosessene skal være åpne og gi et riktig bilde av de løsninger som omsøkes. Ikke minst på grunn av at slike konsesjonssaker også har store miljøkonsekvenser.

Dette reiser et annet problem av prinsipiell betydning i en demokratisk rettsstat som Norge, bl.a ved at utbyggerselskapene ofte er svært ressurssterke, mens de parter som er berørt eller som skal ivareta viktige samfunns- og miljøhensyn gjerne må rekke å sette seg inn i, følge opp og svare på en rekke slike og tilsvarende saker over hele

¹ <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=9165&type=V-1>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:		Region Sør / Øst	Region Nord-Norge
Postboks 593	Tlf: 55 30 67 00	Postboks 9261	Postboks 446
5806 BERGEN	Faks: 55 30 67 01	Grønland	9255 TROMSØ
Skuteviksboder 24		0134 OSLO	
Bank: 9521.05.71982	Org.nr. 871 351 082 MVA	Tlf: 55 30 67 00	Tlf: 913 57 125
Internett: www.nmf.no	Epost: nmf@nmf.no	Epost: oslo@nmf.no	Epost: nord@nmf.no

landet med svært begrensede ressurser. En sterk prioritering av saker blir ofte resultatet. Dette bryter klart med Århuskonvensjonens bestemmelser (artikler og fortale).²

I denne saken fremstår de omsøkte endringene å være omfattende i forhold til 0-alternativet (før konsesjonen ble gitt). Eksempelvis er det en vesentlig forskjell på en kraftstasjon skjult i en fjellhall i forhold til en åpen kraftstasjon oppe i dagen i et beiteområde for reinsdyr. Dersom NTE hadde søkt om dette fra første konsesjonssøknad så hadde selskapet med stor sannsynlighet fått konsesjonssøknaden avslått, og søknaden hadde med stor sannsynlighet også blitt sterkere prioritert av miljøorganisasjoner og andre berørte.

NMF er derfor sterkt uenig med NVE i vurderingen om at «er ikke saken så omfattende at det kreves kunngjøring og bred offentlig høring». Spørsmålet er heller om de samlede konsekvensene ved endringssøknaden er av en slik art at de ville fått betydning for opprinnelig konsesjonssøknad om de hadde vært kjent da opprinnelig konsesjon ble omsøkt. Svaret på dette er et klart JA. Både en åpen kraftstasjon oppe i dagen vs kraftstasjon skjult i fjellhall og økt slukeevne i vassdraget er helt klart av en slik omfattende karakter at konsesjonsprosessen i 2016/2017 ville satt saken betydelig høyere på prioriteringslisten til miljøorganisasjoner og andre berørte og med all tydelighet også ville kunnet gi et annet utfall.

Slike «litt og litt» konsesjonssøknader er en uting og utgjør med tanke på den store mengden energi- miljø og arealsaker over hele landet et demokratisk problem. Det må pålegge en konsesjonssøker et mye høyere nivå av profesjonalitet og oppriktighet når en utarbeider sine konsesjonssøknader enn det NTE AS har gjort da de søkte om opprinnelig konsesjon i 20.12.2012 og oppdatert konsesjon 01.07.2016.

NMF er videre kritisk til NVEs praksis med å gjennomføre begrensede og ikke brede offentlige høringer ved endringer i energikonsesjoner. Det er mange slike saker som oppdages av berørte parter og organisasjoner i etterkant av at også klagefrister er utløpt til at en slik praksis må endres til større åpenhet for alle slike endringssøknader. Skrekkeeksempelet er vedtaket om forlenget konsesjonsperiode på Smøla der konsesjonens utløp i 2026, allerede i 2017 ble forlenget av NVE til 2035 uten at søknad om forlenget konsesjonsperiode hverken ble sendt ut på høring eller at andre enn berørte grunneiere og enkelte offentlige instanser ble varslet.³ Vedtaket ble tilfeldig oppdaget i etterkant og klagen på vedtaket ble som kjent avvist da klagefristen allerede var utløpt.

Et åpent kraftverksbygg inne i reindriftens vesentlige høstbeite og parringsland i stedet for et kraftanlegg skjult inni fjellet, samt økt slukeevne i vassdraget har helt andre og mye mer omfattende konsekvenser enn opprinnelig omsøkt og konsesjonsgitt anlegg. Det må pålegge en konsesjonssøker et helt annet krav til grundighet og profesjonalisme enn at slike «litt og litt»-søknader i etterkant burde være nødvendige.

NMF krever derfor omsøkte planendringer for Skurdalsåa kraftverk avslått.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ruben Oddekalv - Leder
ruben@nmf.no

Arnfinn Nilsen – Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

² <https://lovdata.no/dokument/TRAKTAT/traktat/1998-06-25-1>

³ <https://www.birdlife.no/naturforvaltning/nyheter/?id=2489>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

